

somriu: «El Sales novel·lista i editor es prenia l'autoritat com una cosa relativa, especialment la de l'Institut d'Estudis Catalans. La llegenda negra diu que el seu esport preferit era anar contra la norma. Això és fals. Ell tenia molta cura de la llengua, però n'era crític. Què voleu que us digui: té gràcia que els seus documents entrin en el Vaticà de la llengua catalana», va concloure.

Ara, doncs, el fons de Joan Sales és a l'abast de tothom que el vulgui consultar i estudiar.

Magí CAMPS

Jornades de lingüística romànica i homenatge als professors Francisco Fernández Rei i Manuel González González (Universitat de Santiago de Compostel·la, 14 i 15 de novembre de 2018). — L'àrea de Filologia Romànica i el grup *GI-1350 Románicas* organitzaren els dies 14 i 15 de novembre a la Facultat de Filologia de la Universitat de Santiago unes jornades de lingüística romànica amb el propòsit de donar a conèixer la utilitat pràctica de la disciplina. Hi intervingueren en sengles sessions matutines diferents romanistes. Dimecres 14 s'hi van impartir tres conferències: Fernando Sánchez Miret (Universitat de Salamanca): «Metodología para el estudio de los cambios fonéticos»; José Enrique Gargallo (Universitat de Barcelona): «Paremiología galega e romance: refráns do calendario e meteorolóxicos»; Dolores Corbella (Universitat de La Laguna): «Recepción lexicográfica de los préstamos léxicos: cuestiones analíticas y metodológicas». I dijous 15 s'hi va desenvolupar una taula rodona sobre «Proyectos internacionales en curso no ámbito da Lingüística Románica», amb la participació de Carmen Alén Garabato (Universitat Paul-Valéry Montpellier), Xosé Afonso Álvarez (Universitat d'Alcalá de Henares), Ana Cano (Universitat d'Oviedo/Uviéu), Francisco Fernández Rei i Manuel González González (tots dos, de la Universitat de Santiago).

Justament aquest dos darrers, a l'acabament de la taula rodona, es van veure sorpresos pel que els esperava al Saló de Graus de la Facultat: un acte d'homenatge de l'àrea de filologia romànica, que manté així la tradició de reconèixer el treball dels seus professors arribats als 65 anys. Els dos homenatjats, pràcticament coetanis (amb un any de diferència), i amb trajectòries paral·leles d'excel·lència acadèmica i investigadora, de bonesa i magnanimitat, hi van rebre l'escalf de família, amics, col·legues, i van rebre cadascun la penyora d'un exemplar dels estudis en homenatge a l'un i a l'altre que s'acabaven de presentar al Saló d'Actes de la Facultat: (1) Carmen Alén Garabato / Mercedes Brea (ed.) (2018): *Limba noastră-i o comoară. Estudos de sociolingüística románica en homenaxe a Francisco Fernández Rei*; i (2) Xosé Afonso Álvarez Pérez / Mercedes Brea (ed.) (2018) *Obreiro da lingua, amigo da xente. Estudos de xeografía lingüística en homenaxe a Manuel González González*; tots dos, editats pel servei de publicacions de la Universitat de Santiago de Compostel·la. Ens congratulem de la iniciativa de l'àrea de filologia romànica compostel·lana i fem vots per molts anys de ciència i humanitat per a tots dos romanistes.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Trobada científica sobre l'Atlante Linguistico Mediterraneo [ALM] (Palerm, 29 i 30 de novembre de 2018). — Com a continuació dels treballs de represa de l'ALM (Palerm, 31 de gener - 2 de febrer de 2017; Murter, 29-30 de setembre de 2017; Venècia, 1-2 de març de 2018), el professor Giovanni Ruffino, president del Centro di studi filologici e linguistici siciliani, va organitzar una nova trobada preparatòria de cara a la publicació en línia dels valuosos materials d'aquest

atles. Una profitosa trobada en què van exercir també com a amfitrions els representants de la Fondazione Giorgio Cini, de Venècia, que custodia l'arxiu de materials de l'atles, i a la qual van assistir especialistes en geolingüística, cultura popular i el món de la mar d'una quinzena de països de la Mediterrània.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

Seminari «Rússia i Catalunya: literatura, viatges, traduccions» (Càtedra Màrius Torres, Universitat de Lleida, 13-15 de març de 2019). — Els dies 13, 14 i 15 de març de 2019, la Càtedra Màrius Torres va organitzar el Seminari «Rússia i Catalunya: literatura, viatges, traduccions», a cura de la professora Olga Nikolaeva de la Universitat Estatal de Sant Petersburg.

El seminari va consistir en tres sessions de dues hores cadascuna, sota els títols *Literatura catalana en rus: traduccions i tradicions*, *La traducció com a viatge literari: Rússia i Catalunya i Anna Akhmàtova i Màrius Torres: dos poetes, un espai artístic*. En les dues primeres sessions, la professora Nikolaeva va presentar una molt ben documentada visió panoràmica de les traduccions del català al rus, amb mostres significatives de textos i acompanyada d'exemples de crítiques de les traduccions citades. En canvi, en la tercera sessió va oferir una mostra de poesies d'Anna Akhmàtova i de Màrius Torres i després de situar el context vital i la tradició artística de la poeta russa, va comentar una mostra de poemes seus i va descobrir diverses analogies amb una altra mostra del poeta català.

Aquestes sessions van ser complementades per la presentació de l'antologia bilingüe de Màrius Torres *Стихи / Poesies* de Màrius Torres amb les intervencions d'Olga Nikolaeva (traductora, Universitat Estatal de Sant Petersburg), Margarida Prats (prologuista de la traducció i especialista en Torres, Universitat de Barcelona) i Salvador Escudé (Càtedra Màrius Torres, impulsora de la traducció), seguides d'una lectura de poemes de Màrius Torres en català i en rus.

Sens dubte, les sessions d'aquest seminari han obert als participants nous horitzons sobre la interessant, i gosaria dir no gaire coneguda, interrelació entre la literatura russa i la nostra literatura; n'ha mostrat una continuada línia de contactes i ha evidenciat les confluències entre alguns autors russos i catalans. En suma, ha contribuït a fer viure espais compartits entre les dues literatures i a crear curiositat i interès per seguir indagant en aquest àmbit.

Margarida PRATS RIPOLL
Universitat de Barcelona
Càtedra Màrius Torres

Segundo congreso internacional de Dialectología de Euskaltzaindia (Bilbao, 14-15 de marzo de 2019). El reto de socializar la sabiduría popular y establecer nuevas líneas de investigación. — El segundo congreso internacional de Dialectología de Euskaltzaindia, la Real Academia de la Lengua Vasca, reivindicó en Bilbao la utilidad de los atlas lingüísticos. En dicho congreso, se demostró que los atlas abren nuevas vías de investigación, ya que pueden servir de fuente y soporte de otras disciplinas. Euskaltzaindia presentó el décimo tomo del atlas lingüístico en el marco de ese congreso, con el reto de difundir el preciado legado que atesora.

Si hubiera que resumir en una única frase la aportación del II Congreso Internacional de Dialectología de Euskaltzaindia: «Diversidad: vocablos y voces de las variantes lingüísticas», podría-